

UCHWAŁA NR XLVI.444.2024
RADY GMINY MAJDAN KRÓLEWSKI

z dnia 19 marca 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Majdan Królewski na lata
2024 – 2027**

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 9 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) w związku z art. 87 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.) – po uzyskaniu pozytywnej opinii Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Przemyślu - **Rada Gminy Majdan Królewski** uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Majdan Królewski na lata 2024 – 2027”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Majdan Królewski.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.

Przewodniczący Rady Gminy

Waldemar Kamiński

Załącznik do uchwały Nr XLVI.444.2024

Rady Gminy Majdan Królewski

z dnia 19 marca 2024 r.

GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI GMINY MAJDAN KRÓLEWSKI NA LATA 2024-2027

I. Wstęp

Dziedzictwo kulturowe jest dobrem publicznym i to stanowi legitymację dla jego ochrony. Zabytkowe budowle, historyczne miasta, ludowa architektura wsi czy piękne krajobrazy kulturowe chronione są dla ludzi – dla społeczności lokalnych, regionalnych, narodowych i wreszcie dla ludzkości – dla nas współczesnych i następnych pokoleń.

Największym wrogiem zabytków jest upływający czas, czym prędzej trzeba przygotować takie przepisy prawne, programy i procedury aby interesy ochrony dziedzictwa dało się zharmonizować z innymi ważnymi celami społecznymi gospodarczymi.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami został opracowany w celu określenia podejmowanych działań, niezbędnych do sprawowania należytej opieki nad zabytkami na terenie Gminy Majdan Królewski.

Program opieki nad zabytkami jest dokumentem o charakterze uzupełniającym istniejące akty gminnego planowania przestrzennego.

Przedmiotem programu jest gmina Majdan Królewski jako region administracyjny oraz miejsce lokalizacji zabytków objętych programem.

Celem programu jest osiągnięcie poprawy w zakresie stanu zachowania oraz utrzymania obiektów zabytkowych znajdujących się na terenie gminy Majdan Królewski. Poprawa ta winna dokonywać się przy współdziałaniu społeczności lokalnej zaangażowanej w opiekę nad zabytkami w różnych formach poprzez pobudzanie i usprawnienie mechanizmów regulujących kwestie opieki oraz tworzenie i wspieranie inicjatyw mających na celu opiekę nad zabytkami.

II. SPIS POJĘĆ

Ilekoć w niniejszym Programie mowa jest o:

- 1) Programie - rozumie się przez to Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Majdan Królewski na lata 2024-2027,
- 2) Konserwatorze zabytków – rozumie się przez to Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Przemyślu,
- 3) Rejestrze zabytków – rozumie się przez to rejestr zabytków prowadzony przez Konserwatora Zabytków Województwa Podkarpackiego w Przemyślu.

III. UWARUNKOWANIA PRAWNE GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI

Obowiązek opieki nad zabytkami nakładają na samorządy ustawy:

- 1) ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym,
- 2) ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym w art. 7 wśród zadań własnych gmin wymienia sprawy kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury, oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami nakłada na organy samorządowe w szczególności obowiązek:

- 1) uwzględniania ochrony zabytków przy sporządzaniu i aktualizacji strategii rozwoju gmin, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,

- 2) prowadzenia gminnej ewidencji zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy,
- 3) przekazania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie nie dłuższym niż 3 dni od przyjętego zawiadomienia o odkryciu przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, że jest on zabytkiem lub zabytkiem archeologicznym,
- 4) sporządzania na okres 4 lat gminnego programu opieki nad zabytkami.

IV. PODSTAWY PRAWNE OCHRONY DÓBR KULTURY

Ustawowy obowiązek opieki i ochrony dziedzictwa kulturowego nakładają na samorząd gminny dwie ustawy:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) w art. 7 ust.1 pkt 9 wśród zadań własnych gminy jako jednostki samorządu terytorialnego najniższego szczebla wymienia sprawę z zakresu kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.).

Odniesienie do zadań z zakresu ochrony i opieki nad zabytkami znajduje się również w następujących aktach prawnych:

- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j.: Dz. U. 2023 poz. 1336 z późn. zm),
- ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j.: Dz. U. 2023 poz. 344 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j.: Dz. U. z 2024 r. poz. 54),
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j.: Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j.: Dz. U. z 2023 r. poz. 682 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (t.j.: Dz. U. z 2022 r. poz. 385),
- ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (t.j.: Dz. U. z 2022 r. poz. 2393).

V. ZASOBY DZIEDZICTWA I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

1. Rys historyczny gminy Majdan Królewski

Teren gminy leży na Płaskowyżu Kolbuszowskim (od 220 do 269 m n.p.m.) jako zwarta część Kotliny Sandomierskiej. Zbudowany z utworów mioceńskich powstałych w II połowie okresu trzeciorzędu, które przykrywa warstwa utworów czwartorzędowych. Z bogactw naturalnych należy wymienić żwiry w okolicach Huty Komorowskiej, Majdanu Królewskiego i Krzątki. Również złoża czystego piasku kwarcowego, używanego niegdyś w przemyśle szklarskim. Przeważają gleby bielcowe. Okres wegetacji trwa ponad 220 dni i rozpoczyna się na początku kwietnia. Klimat charakteryzuje się średnią wilgotnością 550 - 600 mm opadów rocznie. Średnia temperatura lipca 18°C, a stycznia -3,5°C. Główną rzeką jest Murynia - lewy dopływ Łęgu, biorąca początek w Komorowie i przepływająca przez Majdan Królewski, Brzostową Górę, Wolę Rusinowską, Rusinów, Krzątkę. Sieć wodną uzupełniają wewnętrzne potoczki i rzeczki.

Największym bogactwem były od wieków lasy Puszczy Sandomierskiej. Współczesny drzewostan jest o wiele uboższy. Głównym gatunkiem w lasach jest sosna, na lepszych glebach występuje jodła z domieszką dębu, buka, graba, brzozy, osiki. Zachowały się resztki parku podworskiego z przełomu XIX i XX w. w Hucie Komorowskiej, w którym sztucznie wprowadzono część gatunków drzew ozdobnych: dagleźja, sosna wejmutka, cypryśnik błotny, platan klonolistny, sosna Banksa, sosna czarna, z krzewów: bluszcz pospolity, śnieguliczka biała, żywotnik zachodni. Charakterystycznymi przedstawicielami zwierzyny łownej jest: jelen, sarna, dzik, lis, kuna leśna - tumak (Brzostowa Góra), wilk – lęgowo (w Hucie Komorowskiej). Z ptactwa można spotkać: kuropatwy, cietrzew (Huta Komorowska), czaple siwe, bociany białe i czarne, dzikie kaczki, z drapieżnych: jastrzębie, krogulce, kruki i sójki.

Położenie gminy o dogodnym połączeniu komunikacyjnym przy drodze krajowej nr 9 Radom – Rzeszów, drodze wojewódzkiej nr 872 Baranów Sandomierski – Nisko, linii kolejowej Rzeszów – Tarnobrzeg.

Dojazd do większych ośrodków przemysłowych w Rzeszowie, Mielcu i Stalowej Woli w promieniu 40 km.

Odległość od Zalewu w Wilczej Woli 9 km. Zabudowa rozproszona lecz uzbrojona. Drogi powiatowe w stanie utwardzonym, stan dróg gminnych bardzo dobry.

Gmina Majdan Królewski składa się z 7 sołectw:

- 1) Majdan Królewski,
- 2) Komorów,
- 3) Huta Komorowska,
- 4) Brzostowa Góra,
- 5) Wola Rusinowska,
- 6) Rusinów,
- 7) Krzątka.

Po zlikwidowaniu województwa tarnobrzeskiego w 1998 r. gminę włączono do powiatu kolbuszowskiego, województwa podkarpackiego ze stolicą w Rzeszowie.

2. Zabytki Gminy Majdan Królewski wpisane do rejestru zabytków

W poniższej tabeli znajdują się zabytki wpisane do rejestru zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Przemyślu. Kolejne kolumny zawierają opis zabytku:

- 1) formę własności,
- 2) rodzaj użytkowania,
- 3) numer rejestru oraz data wpisania do ewidencji.

Tabela 1 Zabytki wpisane do rejestru zabytków Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

w Przemyślu

Lp.	Zabytek	Forma własności	Użytkowanie	Nr i data wpisania w rejestrze
1	Kościół parafialny p.w. Św. Bartłomieja Apostoła w Majdanie Królewskim	Wyznaniowa	Kościół	A-577(A-131) z 22.04.1991 r. B-78 z 27.08.2003 r., B-1075 z 21.09.2023 r.
2	Dzwonnica bramna przy kościele parafialnym p.w. Św. Bartłomieja Apostoła w Majdanie Królewskim	Wyznaniowa	Kultowe	A-577 (A-131) z 22.04.1991 r.
3	Mur ogrodzenia z wnękami na Stacje Męki Pańskiej	Wyznaniowa	Kultowe	A-577 (A-131) z 22.04.1991 r.
4	Kaplica grobowa rodu Kozłowieckich oraz drzewostan na cmentarzu parafialnym w Majdanie Królewskim	Wyznaniowa	Kultowe	A-1301 z 17.12.2014 r.
5	Cmentarz parafialny w Majdanie Królewskim oraz osiemnaście pomników nagrobnych z cmentarza parafialnego w Majdanie Królewskim	Wyznaniowa	Kultowe	A-1177 (A-382) z 17.06.1988 B-704 z 23.02.2015 r.
6	Cmentarz Żydowski w Majdanie Królewskim	Wyznaniowa	Kultowe	A-436 z 22.04.1991 r.
7	Cmentarz wojenny z II wojny światowej	Wyznaniowa	Kultowe	A-394 z 17.06.1988 r.
8	Pozostałości zespołu dworsko-parkowego składającego się z: oficyny, studni, muru oporowego oraz części parku ze stawem w Hucie Komorowskiej	Wyznaniowa	Kulturowe	A-342 z 19.03.2009 r.
9	Park podworski w Hucie Komorowskiej	Wyznaniowa	Kulturowe	A-460

				z 25.10.1991 r.
10	Kapliczka p.w. Chrystusa Ukrzyżowanego w Majdanie Królewskim przy ul. Tarnobrzeskiej 15 oraz rzeźby z tej kapliczki: rzeźba Chrystusa Ukrzyżowanego i rzeźba Matki Bożej Niepokalanej	Prywatna	Kulturowe	A-1620 z dnia 02.07.2019 r. B- 945 z dnia 21.06.2016 r.

3. Zasady ochrony obiektów wpisanych do rejestru zabytków i podlegających ochronie konserwatorskiej na terenie gminy Majdan Królewski

Ustala się następujące zasady ochrony obiektów wpisanych do rejestru zabytków i podlegających ochronie konserwatorskiej na terenie gminy Majdan Królewski:

- 1) wszystkie działania związane z obiektami wpisanymi do rejestru zabytków lub znajdującymi się w strefach ochrony konserwatorskiej w tym także zmiany własności, funkcji i przeznaczenia powinny uzyskać zgodę Konserwatora zabytków;
- 2) parki wpisane do rejestru zabytków i podlegające ochronie konserwatorskiej powinny być w całości użytkowane przez jednego użytkownika w sposób wykluczający ich dewastację;
- 3) na terenie parków wpisanych do rejestru zabytków wprowadza się zakaz wyrębu oraz dokonywania nowych nasadzeń drzew bez zgody Konserwatora zabytków;
- 4) obiekty o wartościach zabytkowych należy poddać restauracji i modernizacji z zachowaniem obecnej i projektowanej funkcji do wartości obiektu;
- 5) nowa zabudowa winna być dostosowana do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie rozplanowania, skali i bryły zabudowy przy założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej oraz nawiązywać formami współczesnymi do lokalnej tradycji architektonicznej. Nie może ona dominować nad zabudową historyczną, wszelka działalność inwestycyjna musi uwzględniać istniejące już związki przestrzenne i planistyczne;
- 6) na terenie zabytkowych cmentarzy należy prowadzić wszelkie działania zmierzające do zachowania, porządkowania i rewaloryzacji nagrobków. Dla terenów przylegających do granic cmentarza należy przyjąć zasadę zagospodarowania zapewniającą właściwą jego ekspozycję.

4. Opieka nad zabytkami

Opieka nad zabytkami jest sprawowana przez ich właścicieli lub posiadaczy i polega w szczególności na zapewnieniu warunków:

- 1) naukowego badania i dokumentowania zabytku,
- 2) prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku,
- 3) zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie,
- 4) korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości,
- 5) popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury.

5. Działania gminy

Gmina Majdan Królewski będzie wspierać działania właścicieli lub posiadaczy a także podejmować samodzielne działania w celu:

- 1) zahamowania procesów degradacji zabytków i doprowadzenia do poprawy stanu ich zachowania,
- 2) wyeksponowania poszczególnych zabytków i doprowadzenia do poprawy stanu ich zachowania,
- 3) zwiększenia atrakcyjności zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego,
- 4) wspierania inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami,
- 5) realizacji przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami,
- 6) zapobieżenia dewastacji ujawnionych stanowisk archeologicznych,
- 7) ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych.

6. Dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane

Rada Gminy Majdan Królewski corocznie w uchwale budżetowej określi wysokość środków przeznaczonych na dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie gminy Majdan Królewski.

7. Obiekty pod opieką konserwatorską

Na obszarze gminy Majdan Królewski znajduje się 30 obiektów zabytkowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków. W większości są to obiekty sakralne. Tabela nr 2 zawiera pełny wykaz obiektów znajdujących się w ewidencji. Na terenie Gminy Majdan Królewski znajduje się 5 kapliczek, które należy objąć szczególną opieką, są to:

- 1) kapliczka w Krzątce (Trzosowa Ścieżka) z pierwszej połowy XX w.,
- 2) kapliczka w Majdanie Królewskim (przy ul. Kozłowieckich) z końca XIX w.,
- 3) kapliczka w Majdanie Królewskim (przy ul. Tarnobrzeskiej 15) z ok. 1890 r.,
- 4) kapliczka w Hucie Komorowskiej (Krzywica) z końca XVIII w.,
- 5) drewniany krzyż w Komorowie (przy drodze do Ostrów Baranowskich) z końca XIX w.

8. Archeologia

Na terenie Gminy Majdan Królewski znajduje się 31 stanowisk archeologicznych, których wykaz stanowi załącznik nr 1 do niniejszego Programu.

Tabela 2 Wykaz obiektów znajdujących się w Gminnej Ewidencji Zabytków, położonych na terenie Gminy Majdan Królewski

Lp.	MIEJSCOWOŚĆ	OBIEKT	ULICA	NR	LOKALIZACJA	DATOWANIE	REJESTR ZABYTKÓW
1	Majdan Królewski	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. BARTŁOMIEJA APOSTOŁA	Plac Konfederatów Barskich	6		połowa XVIII w. 1765 r.	A-577 (A-131) 22.04.1991 r.
2	Majdan Królewski	BRAMA-DZWONNICA	Plac Konfederatów Barskich	6		koniec XVIII w. 1794 r.	A-577 (A-131) 22.04.1991 r.
3	Majdan Królewski	OGRODZENIE KOŚCIOŁA	Plac Konfederatów Barskich	6		Koniec XVIII w.	A-577 (A-131) 22.04.1991 r.
4	Majdan Królewski	PLEBANIA	Plac Konfederatów Barskich	6		1923 r.	
5	Majdan Królewski	FIGURA MATKI BOSKIEJ NIEPOKALANEJ na pamiątkę 150 poległym Konfederatom Barskim z 1771 r.	Plac Konfederatów Barskich		Przy Kościele Parafialnym p.w. Św. Bartłomieja Apostoła w Majdanie Królewskim	2 poł. XVIII w.	
6	Majdan Królewski	KAPLICZKA	Kozłowieckich	13	Majdan Królewski	koniec XIX w.	
7	Majdan Królewski	KAPLICZKA	Tarnobrzeska	15	Majdan Królewski	ok. 1890 rok.	A-1620 02.07.2019 r.
8	Majdan Królewski	POMNIK ŚW. ERAZMA	Komorowska		Majdan Królewski przy ul. Komorowskiej	koniec XIX w.	
9	Majdan Królewski	KAPLICA GROBOWA RODU KOZŁOWIECKICH oraz drzewostan na cmentarzu parafialnym w Majdanie Królewskim			Cmentarz przy Kościele Parafialnym w Majdanie Królewskim	druga połowa XIX w.	A-1301 17.12.2014 r.
10	Majdan Królewski	CMENTARZ PARAFIALNY W MAJDANIE KRÓLEWSKIM			Przy Kościele Parafialnym p.w. Św. Bartłomieja Apostoła w Majdanie Królewskim	Koniec XVIII w.	A-1177 (A-382) 17.06.1988 r.
11	Majdan Królewski	CMENTARZ Z II WOJNY ŚWIATOWEJ	Rzeszowska		Majdan Królewski przy ul. Rzeszowskiej	pierwsza połowa XX w.	A-394 17.06.1988 r.
12	Majdan Królewski	CMENTARZ ŻYDOWSKI	Komorowska		Majdan Królewski przy ul. Komorowskiej	XIX w.	A-436 22.04.1991 r.
13	Majdan Królewski	DOM	Tarnobrzeska	31	Majdan Królewski	koniec XIX w.	

14	Majdan Królewski	DOM	Kozłowieckich	11	Majdan Królewski	l. 30 XX w.	
15	Majdan Królewski	DOM	Rynek	17	Majdan Królewski	l. 20 XX w.	
16	Huta Komorowska	OFICYNA DWORSKA - pozostałości zespołu dworsko parkowego: oficyna, studnia, mur oporowy oraz część parku ze stawem	Huta Komorowska	32A	Huta Komorowska	połowa XIX w. 1880 r.	A-342 19.03.2009 r.
17	Huta Komorowska	PARK PODWORSKI	Huta Komorowska		Huta Komorowska - Bór	XIX w.	A-460 25.10.1991 r.
18	Huta Komorowska	KAPLICA	Huta Komorowska		Huta Komorowska - Krzywica	koniec XVIII w.	
19	Huta Komorowska	KAPLICZKA SŁUPOWA	Huta Komorowska	16		pierwsza połowa XX w.	
20	Huta Komorowska	DOM	Huta Komorowska	82		1905 r.	
21	Komorów	DREWNIANY KRZYŻ	Komorów		przy drodze do Ostrów Baranowskich	koniec XIX w.	
22	Komorów	DOM	Komorów	117		koniec XIX w.	
23	Komorów	DOM	Komorów	94		1933 r.	
24	Komorów	OBORA	Komorów	94		1933 r.	
25	Komorów	OBORA	Komorów	191		l. 20 XX w.	
26	Komorów	STODOŁA	Komorów	191		l. 20 XX w.	
27	Komorów	DOM	Komorów	130		1926 r.	
28	Komorów	DOM	Komorów	199		l. 20 XX w.	
29	Krzątka	KAPLICA	Krzątka		Trzosowa Ścieżka	pocz. XX w.	
30	Wola Rusinowska	DOM	Wola Rusinowska	96		k. XIX w.	

VI. DIAGNOZA STANU OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH W GMINIE MAJDAN KRÓLEWSKI

W Gminie Majdan Królewski znajduje się 30 obiektów zabytkowych, w tym 10 wpisanych do rejestru zabytków. Wymienione obiekty stanowią własność komunalną, państwową, prywatną i kościelną.

Oficyna w Hucie Komorowskiej znajdowała się w złym stanie. Obecnie jest wyremontowana. Prace remontowe ruszyły w 2009 r. i zakończyły się w 2011 r. Oficyna, wpisana do rejestru zabytków pod nr A-342 z dnia 19.03.2009 r., jest obecnie własnością Diecezji Sandomierskiej w użytkowaniu Fundacji im. Ks. Kardynała Adama Kozłowieckiego „Serce bez Granic” i znajduje się w niej muzeum poświęcone osobie Ks. Kardynała Adama Kozłowieckiego.

Kaplica grobowa Kozłowieckich posadowiona na cmentarzu Parafii Rzymsko-Katolickiej pod wezwaniem Świętego Bartłomieja Apostoła w Majdanie Królewskim - jest własnością wyznaniową. Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Bartłomieja Apostoła w Majdanie Królewskim w latach 2015-2016 przeprowadziła liczne prace remontowo-konserwatorskie kaplicy grobowej rodu Kozłowieckich. Kaplica grobowa rodu Kozłowieckich wpisana do rejestru zabytków pod nr A-1301 z dnia 17.12.2014 r.

Park podworski w Hucie Komorowskiej jest wpisany do rejestru zabytków pod nr A-460 z dnia 25.10.1991 r. i znajduje się on na dwóch działkach ewidencyjnych, tj. na działce nr 546/2, która jest własnością Diecezji Sandomierskiej będącej w użytkowaniu Fundacji im. Ks. Kardynała Adama Kozłowieckiego „Serce bez Granic” oraz na działce nr 546/1, która jest własnością Gminy Majdan Królewski będącej w użytkowaniu OSP Huta Komorowska. Park został zachowany w dobrym stanie. W latach 2012-2016 Diecezja Sandomierska realizowała zadanie pod nazwą: *„Rewitalizacja założenia parkowo-dworskiego w Hucie Komorowskiej polegająca na rekonstrukcji i przebudowie historycznego założenia parkowo-dworskiego wraz z przebudową i budową elementów małej architektury, infrastruktury technicznej, obiektów budowlanych związanych z funkcją parku oraz zagospodarowaniem terenu”* obejmująca odbudowę alejek na terenie zespołu parkowo-dworskiego w Hucie Komorowskiej.

Kościół pod wezwaniem Św. Bartłomieja Apostoła w Majdanie Królewskim jest w dobrym stanie, na bieżąco są prowadzone remonty. W czerwcu 2010 r. rozpoczęto remont ogrodzenia wokół kościoła. Prace przebudowy muru przy kościele parafialnym p.w. św. Bartłomieja Apostoła w Majdanie Królewskim zostały kontynuowane w latach 2012-2014. Następnie w latach 2017-2018 zostały wykonane liczne roboty remontowo-konserwatorskie dzwonnicy i kościoła parafialnego pw. św. Bartłomieja Apostoła w Majdanie Królewskim. W latach 2019-2020 dokonano konserwacji elementów wyposażenia kościoła parafialnego, to jest feretronów, drewnianego lawetarza i ław kościelnych.

Pozostałe obiekty poza rejestrem konserwatora zabytków, a znajdujące się w ewidencji zabytków są w przeważającej mierze zaniedbane - w większości stanowią własność prywatną. Niektórzy właściciele nie żyją, a sprawy spadkowe nie zostały uregulowane, co wiąże się z brakiem bieżących remontów oraz pielęgnacji.

VII. CELE PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI

Cele Programu to:

- 1) Włączenie problematyki ochrony zabytków do bieżących zadań Gminy Majdan Królewski;
- 2) Rozpoznawanie potrzeb dotyczących podejmowania działań zmierzających do zahamowania procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- 3) Eksponowanie zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- 4) Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- 5) Tworzenie warunków współpracy z właścicielami zabytków dla zapewnienia ich opieki;
- 6) Pozyskiwanie środków zewnętrznych na odnowę zabytków będących własnością gminy;
- 7) Informowanie innych właścicieli obiektów zabytkowych o możliwościach pozyskania środków na odnowę zabytków;

- 8) Pomoc właścicielom obiektów zabytkowych w tworzeniu wniosków aplikacyjnych o środki na odnowę zabytków;
- 9) Ustalanie z właścicielami obiektów zabytkowych zasad udostępniania ich w celach turystycznych - ten punkt nie dotyczy zabytków zagrażających bezpieczeństwu zwiedzających;
- 10) Uzupełnienie kart ewidencyjnych obiektów zabytkowych o uzyskane dane merytoryczne i dokumentację fotograficzną;
- 11) Rozszerzenie Gminnej Ewidencji Zabytków o obiekty zgłoszone przez mieszkańców Gminy, które spełniają kryteria obiektów zabytkowych;
- 12) Gromadzenie materiałów dotyczących zabytków gminy Majdan Królewski.

VIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Z realizacji Programu Wójt Gminy Majdan Królewski sporządzi w roku 2025 i 2027 sprawozdania, które zostaną przedstawione Radzie Gminy Majdan Królewski.

W roku 2027 rozpoczęte zostaną przygotowania opracowania i przyjęcia w roku 2028 Gminnego programu opieki nad zabytkami Gminy Majdan Królewski na lata 2028-2031.

Załącznik Nr 1 do Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Majdan Królewski na lata 2024-2027

Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie Gminy Majdan Królewski

Lp.	Nr stanowiska na obszarze	Miejscowość	Nr stanowiska w miejscowości	Specyfikacja kulturowo – chronologiczna materiałów
1.	1	Majdan Królewski	2	1. materiały ceramiczne – starożytne nieokreślone: ślady osadnictwa 2. mezoli – bez określenia kulturowego: ślady osadnictwa
2.	2	Majdan Królewski	3	okres wpływów rzymskich – kultura przeworska: ślady osadnictwa
3.	12	Majdan Królewski	4	III-V okres epoki brązu – kultura łużycka: ślady osadnictwa
4.	13	Majdan Królewski	5	
5.	14	Majdan Królewski	6	
6.	15	Majdan Królewski	7	materiały krzemienne – starożytne nieokreślone: ślady osadnictwa
7.	16	Majdan Królewski	8	materiały krzemienne – starożytne nieokreślone: ślady osadnictwa
8.	31	Majdan Królewski	9	materiały ceramiczne – starożytne nieokreślone: ślady osadnictwa
9.	3	Brzostowa Góra	1	I okres epoki brązu – kultura mierzanowicka – cykl sznurowy: ślady osadnictwa
10.	4	Brzostowa Góra	2	materiały krzemienne – starożytne nieokreślone: obozowisko
11.	5	Brzostowa Góra	3	materiały krzemienne – starożytne nieokreślone: ślady osadnictwa
12.	6	Brzostowa Góra	4	materiały krzemienne – starożytne nieokreślone: ślady osadnictwa
13.	7	Brzostowa Góra	5	neolit – bez określenia kulturowego: ślady osadnictwa
14.	8	Brzostowa Góra	6	1. materiały krzemienne – starożytne nieokreślone: obozowisko 2. materiały ceramiczne – starożytne nieokreślone: osada
15.	20	Brzostowa Góra	7	wczesne średniowiecze – ślady osadnictwa

16.	21	Brzostowa Góra	8	materiały krzemienne – starożytne nieokreślone: ślady osadnictwa
17.	22	Brzostowa Góra	9	mezoli – bez określenia kulturowego: ślady osadnictwa
18.	23	Brzostowa Góra	10	materiały krzemienne – starożytne nieokreślone: ślady osadnictwa
19.	29	Brzostowa Góra	11	III-V okres epoki brązu – kultura łużycka: ślady osadnictwa
20.	9	Komorów	1	neolit – bez określenia kulturowego: ślady osadnictwa
21.	10	Komorów	2	mezoli – bez określenia kulturowego: ślady osadnictwa
22.	18	Komorów	6	materiały krzemienne – starożytne nieokreślone: ślady osadnictwa
23.	19	Komorów	7	1. I okres epoki brązu – kultura mierzanowicka: ślady osadnictwa 2. III-V okres epoki brązu – kultura łużycka: cmentarzysko 3. mezoli – bez określenia kulturowego: obozowisko
24.	28	Komorów	8	III-V okres epoki brązu – kultura łużycka: ślady osadnictwa
25.	30	Komorów	5	materiały krzemienne – starożytne nieokreślone: obozowisko
26.	11	Wola Rusinowska	3	neolit – bez określenia kulturowego: ślady osadnictwa
27.	17	Wola Rusinowska	1	III-V okres epoki brązu – kultura łużycka: ślady osadnictwa
28.	24	Wola Rusinowska	4	materiały krzemienne – starożytne nieokreślone: ślady osadnictwa
29.	25	Wola Rusinowska	5	materiały krzemienne – starożytne nieokreślone: ślady osadnictwa
30.	26	Wola Rusinowska	6	materiały krzemienne – starożytne nieokreślone: ślady osadnictwa
31.	27	Wola Rusinowska	7	neolit – kultura pucharów lejkowatych: osada